

Angreb i cyberspace er en reel trussel mod Danmark

Temanummer: Cybersikkerhed

I mange år har vi i den vestlige verden levet med et billede af en stadig mere stabil verdensorden. Vi har mere eller mindre taget fred og frihed for givet. Angreb og utryghed var noget, de fleste danskere forbandt med samfund langt fra vores.

Det billede kan vi desværre ikke holde fast i længere. De seneste år har vi set en drastisk udvikling, når det kommer til trusler rettet mod det danske samfund. Vi lever nu i en tid, hvor vi både skal have fokus på øgede fysiske trusler, men i den grad også på den nye kampplads; cyberspace.

 Faktum er, at der stort set dagligt er konkrete trusler, forberedelser på angreb eller konkrete angreb rettet mod danske myndigheder, virksomheder eller privatpersoner.

Også på dette område abonnerer mange desværre på den misforståelse, at cyberangreb er noget, der kan ske i en fjern fremtid. Faktum er, at der stort set dagligt er konkrete trusler, forberedelser på angreb eller konkrete angreb rettet mod danske myndigheder, virksomheder eller privatpersoner.

Det siger sig selv, at det kan have katastrofale følger, hvis kritiske dele af vores infrastruktur rammes af angreb. Det gælder eksempelvis el-nettet, transportsektoren, olie- og gasforsyningen eller sundhedssystemet. I de tilfælde kan en computervirus i yderste konsekvens koste menneskeliv.

I Danmark har vi længe haft fokus på cybersikkerhed. Det betyder også, at vi i dag har en god struktur og en stærk faglighed på området. Vi må dog aldrig tage sikkerheden for givet eller begynde at hvile på laurbærrene. Nok ses vi i dag af mange andre lande som værende stærke på feltet. Men truslerne fra cyberspace udvikler sig hver eneste dag, time og sekund. Derfor er det afgørende, at vores myndigheder har såvel muskler som ressourcer til at gøre det samme. I sidste ende er det en politisk prioritering at sikre dette. Det er også baggrunden for, at et bredt flertal af partier har afsat et stort millionbeløb, der skal udmøntes over de kommende år. For mig at se er det helt afgørende, at der er prioriteret økonomi til de trusler, vi ved vokser i fremtiden – men som vi endnu ikke ved, hvad konkret indeholder.

Center for Cybersikkerhed er den myndighed under Forsvarsministeriet, der har ansvaret for at monitorere og reagere på cybertrusler. Det giver på alle må-

TRINE BRAMSEN
Forsvarsminister

der god mening. Langt hovedparten af truslerne kommer fra udlandet. Derfor er det afgørende, at der er en tæt koordination med Forsvarets Efterretnings-tjeneste, der jo netop rækker ud over landets grænser. Området er desuden i så kraftig udvikling, at det ikke må betragtes som drift. Det er et udviklings-område, der kræver politisk fokus og styring.

Truslen fra cyberkriminalitet er som nævnt rettet mod alle i Danmark. Vi ser en stigende trussel fra målrettede ransomware-angreb mod danske myndig-heder og virksomheder. Fremmede stater og aktører bruger cyberspionage til at indhente fortrolige oplysninger – fra myndigheder og kommercielle virk-somheder. Vi ser også i disse år påvirkningskampagner med forsøg på at på-virke samfundsdebatten, så der skabes misinformation eller skabes ustabilitet.

Alt i alt står vi i en situation, hvor arbejdet for at gøre Danmark digitalt sikkert er vigtigere og mere presserende end nogensinde. Danskerne skal være trygge ved digitale tjenester og vide, hvordan man beskytter sig og færdes sikkert di-gitalt. Det er afgørende, at virksomheder og myndigheder har konstant fokus på cyber- og informationssikkerhed, så brugere og samarbejdspartnere beva-rer tilliden til de ydelser, der leveres. Samfundsvigtige funktioner skal være beskyttet, så økonomien og samfundet ikke rammes af større forstyrrelser.

At cybersikkerhed er et komplekst felt, vidner de forskellige bidrag til dette temanummer af Økonomi og Politik om. Fra et historisk blik på cybersik-kerhedseksperter over offensive cyberoperationer rundt om i verden. Herfra til normopbygning og cybersikkerhed til et udsnit af begreber og discipliner inden for området. Det er læsestof, man bliver klog af. Dette på et emne, der kun bliver stadig mere centralt, påtrængende og mere komplekst i årene, der kommer.

God læselyst.